

Studierapport: Tværkulturel Folkekirke i Kolding Provsti 1998-2024

Ved sognepræst og migrantpræst Michael Markussen, Simon Peters Kirke, Kolding Provsti

Jeg har siden 2010 varetaget arbejdet som international præst for Kolding Provstis engelsktalende menighed og samtidig været involveret i det tværkulturelle arbejde i Haderslev Stift, Kolding Provsti og Simon Peters Sogn på først 25% og i de senere år 30 % ved siden af arbejdet som sognepræst.

Jeg blev bevilliget studieorlov med mulighed for at dygtiggøre mig inden for det internationale arbejde gennem studier i ind- og udland med det formål at hente ny inspiration og samtidig uddybe mit engelsk. Jeg ønskede også tid til at skrive om det internationale arbejde i Kolding Provsti.

Jeg indledte min studieorlov med en 10 dages studietur til Skotland, nærmere bestemt en uges ophold på øen Iona og klosteret dér.

Jeg havde hørt meget godt om Iona som et sted for liturgi, salmer og en økumenisk kristendom. I klosteret blev jeg indkvarteret på en firesengsstue med en amerikaner, en skotte og en englænder. Jeg var den eneste dansker på klosteret i den uge, så fra morgen til aften blev jeg kastet ud i engelske samtaler, som jeg havde håbet, og fik således et tiltrængt input af engelsk. Besøget på Iona skabte samtidig kontakter til engelsktalende, som jeg nu løbende også skriver med.

Iona-klosteret er, som nævnt, kendt for sit arbejde med liturgi og salmer. I Danmark har jeg deltaget i en salmesang-workshop med John Bell, der blandt andet arbejder sammen med salmedigteren Jane Mark. Bell var inviteret til Kolding af Tine Illum og Søren Andresen.

I klosteret på Iona har man daglige morgen- og aftenandagter samt gudstjenester. Jeg lærte mange nye salmer på Iona og har i resten af min studieorlov spillet og sunget mig igennem "Church Hymnary's" 825 salmer. Denne salmebog bruges på Iona og i den skotske folkekirke. Repertoiret er en blanding af klassiske salmer, hvoraf jeg kendte nogle i forvejen.

I den internationale menighed bruger vi salmer fra *Mission Praise* (England), *Evangelical Lutheran Worship* (Evangelical Lutheran Church in America) og mange andre engelske salmer, som også findes i Taizé-traditionen eller er blevet bragt til Danmark af f.eks. Peter og Betty Arendt. Det gode ved salmerne i *Church Hymnary* er, at der er en hel del nyere salmer, bl.a. af John Bell og andre fra den gruppe, der kalder sig Wild Goose. Gruppen har en nær tilknytning til Iona og kan bedst betegnes som aktivistisk kristendom med fokus på handling og åndelig fromhed – meget lig den profil, vi har i Simon Peters Kirke og det internationale kirkeliv i Kolding Provsti.

Ydermere er det karakteristisk ved *Church Hymnary* og den keltiske salmetradition, at der er en udbredt brug af folkemelodier. Disse er nemme at lære, hvilket er en kvalitet i sig selv, da vi altid har nye kirkegængere til vores gudstjenester.

Fra Iona medbragte jeg også nye bønner fra *Iona Abbey Worship Book*, hvoraf vi allerede har brugt nogle til gudstjenester og "Middag og Dans på Tværs" i efteråret.

På Iona er der i det hele taget en eksperimenterende tilgang til gudstjeneste. Da vi holdt skabelsesgudstjeneste, blev der uddelt tøjdyr til os voksne, som vi kunne styre med den ene hånd. Først tænkte jeg, at vi var blevet en del af "The Muppet Show". Men til min forundring kunne jeg iagttage, hvordan vi voksne begyndte at kommunikere med hinanden via tøjdyrene og skabte en kontakt med hinanden. Da dyrene blev koblet med omsorg for skaberværket og tekster fra GT om dyrenes visdom, blev det meget sanseligt og erfaringsnært. Vi blev som børn på ny. Den legende tilgang var opbyggelig for troen – en erfaring, jeg tager med mig hjem.

Keltisk kristendom var oprindeligt båret af søfarere og fromme munke. Et klosterliv med liturgisk rutine, som i dag er afsæt og inspirerende for et voksende globalt klosterliv med fokus på de ovennævnte elementer tilsat social retfærdighed og bæredygtighed. Iona indbyder som også det skotske højland, hvor folk kommer fra hele verden, til pilgrimsture i de grønne bakker og blæde bjerge. På højlandet er der et væld af gamle borgruiner, whiskydestillerier. Det hele smelter sammen som en stor enhed i den keltiske kristendom – på mange måder overført til Folkekirken.

Senere i min orlov deltog jeg i en uge på Nordisk Religionskonference i København. Det er et netværk af kirkefolk fra Norden, hvor vi arbejder med religionsdialog, tværkulturelt arbejde og internationalt kirkeliv. Jeg har været en del af dette netværk i mange år og har særligt gode kontakter i Norge, herunder i Drammen og med pioneren Ivar Flaten. Han har også gæstet Danmark som forelæser i Kolding Provsti og Haderslev Stift.

Årets tema for konferencen var "**Nordiske majoritetskirker og det oprindelige religionsmøde belyst gennem dialog, identitet og åndsfrihed**". Hovedtaler var Marianne Moyaerts, der præsenterede ny forskning om venlighedskultur, krav til dialog og den indbyggede racisme i religionsteologien.

En særlig indsigt fra konferencen kom fra Grønlands biskop, som deltog i hele programmet. Det blev tydeligt for os, at majoritetskirkernes forhold til minoriteter – som grønlændere og færinger – kræver mere opmærksomhed.

En abrupt virkelighedsindsigt

Under konferencen blev det også klart for os migrantpræster i Haderslev Stift at der er udfordringer lokalt i religionsdialogen. På seminariets anden dag blev alle aftaler om religionsdialog i folkeskolerne med imam Kassem Racheed opsagt. Racheed valgte med

øjeblikkelig virkning at trække sig efter 13 års arbejde på grund af det, han oplevede som Folkekirkens hykleri i forbindelse med konflikten i Gaza.

Denne hændelse fik mig til igen at genoptage arbejdet med de fordomme og den selvindsigt eller mangel på samme, som vi alle er præget af. Og som kommer så tydeligt frem i religionsdialogarbejdet. Gennem årene har jeg holdt foredrag med afsæt i Philip Jenkins' bog "*Laying Down the Sword: Why We Can't Ignore the Violent Verses in the Bible*". Efter konferencen genlæste jeg Jenkins' værk og mine tidligere studienoter fra Oxford. Jeg har fundet det vigtigt, at min beskrivelse af det internationale og tværkulturelle arbejde i Kolding også berører dette emne.

Erfaringer og fremtid

Mit sidste arbejdsområde under studieorloven har været at beskrive det internationale gudstjenesteliv. Det inkluderer menigheden, salmer, liturgi, kor og det at være præst i en international kontekst med andre forventninger end i en dansk sognemenighed.

Jeg har også skrevet om erfaringer med religionsdialogen, sprogcafé, Toner på Tværs, Christmas Party og struktureringen af arbejdet.

Når denne proces er afsluttet, vil der ske billedredigering og en eller anden offentliggørelse.

Tak for studieorloven.

Med venlig hilsen

Sognepræst- og migrantpræst

Michael Markussen

Simon Peters Kirke, 30. december 2024